

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖ

PASITARIMO PROTOKOLAS

2020 m. spalio 14 d. Nr. 45

Pirmininkavo Ministras Pirmininkas Saulius Skvernelis

Dalyvavo:

- ministrai – E. Jankevičius, R. Karoblis, L. Kukuraitis,
M. Kvietkauskas, L. A. Linkevičius, K. Mažeika,
A. Monkevičius, J. Narkevič, A. Palionis, V. Šapoka,
R. Tamašunienė, Ž. Vaičiūnas, A. Veryga
- viceministrai – L. Maskaliovienė, D. Sadeckas, M. Skudodis

Ministro Pirmininko patarėjai

- R. Andziukevičiūtė-Buzė,
J. Bernatavičius, T. Beržinskas,
I. Gervinskaitė, J. Kairys, U. Kaunaitė,
D. Matuiza, A. Pikžirnis,
L. Počikovska, G. Surplys

iš Vyriausybės kanceliarijos:

- Vyriausybės kancleris – A. Stončaitis
- Vyriausybės kanclerio pirmasis pavaduotojas – L. Savickas
- Vyriausybės kanclerio pavaduotojas – A. Mačiulis
- grupių vadovai – R. Pilibaitis, J. Žilinskienė
- skyrių vedėjos – D. Sabaliauskienė, R. Surovec
- vyriausiasis patarėjas – T. Stankevičius
- patarėjai – S. Gaigalas, V. Medišauskas,
R. Kunčiniene
- vyriausieji specialistai – P. Gerasimovič, R. Kiselienė
- Finansų ministerijos skyriaus vedėja – G. Meiduvienė

Sveikatos apsaugos ministerijos:

- vyriausioji patarėja – R. Kiūdytė
- atstovė spaudai – I. Bušinskaitė

Dėl darbotvarkės

Kalbėjo A. Veryga, V. Šapoka, S. Skvernelis.

Papildyti darbotvarkę šiais klausimais:

dėl vakcinos nuo COVID-19 ligos (koronaviruso infekcijos) įsigijimo iš farmacijos kompanijos „Janssen Pharmaceutica NV“ pagal išankstinę pirkimo sutartį;

dėl Ateities ekonomikos DNR plano pažangos ataskaitos pristatymo ir DNR plano pakeitimo.

1. Dėl pritarimo leidimui atvykti į Lietuvos Respubliką

Kalbėjo – S. Skvernelis.

Pritarti, kad:

1. Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministras leistų atvykti į Lietuvos Respublikos teritoriją: Rusijos Federacijos pilietei planiniams tyrimams ir tolesniam gydymui nustatyti Lietuvos sveikatos mokslų universiteto ligoninėje Kauno klinikų Onkologijos ir hematologijos klinikoje ir dėl pacientės sveikatos būklės ją lydintiems sutuoktiniui (2 asmenys); Izraelio piliečiui dėl sužadėtinės pablogėjusios sveikatos būklės;

2. Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministras leistų atvykti į Lietuvos Respublikos teritoriją atlikti būtinųjų darbų: UAB „Ruvis“ – vienam asmeniui, UAB „Saterlitus“ – vienam asmeniui, UAB „Tubuva“ – vienam asmeniui;

3. Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministras leistų atvykti į Lietuvos Respublikos teritoriją vienam Maroko Karalystės piliečiui, 2 Sakartvelo piliečiams, vienam Baltarusijos Respublikos piliečiui ir vienai Ukrainos pilietei atlikti savanoriškos veiklos pagal finansuojamą tarptautinės savanoriškos veiklos programą „Europos solidarumo korpusas“;

4. Lietuvos Respublikos teisingumo ministras leistų atvykti į Lietuvos Respublikos teritoriją Serbijos Respublikos piliečiui pripažinti tėvystės Lietuvos Respublikos pilietei gimiančiam vaikui ir įregistruoti santuokos su šia Lietuvos Respublikos piliete;

5. Lietuvos Respublikos energetikos ministras leistų atvykti į Lietuvos Respublikos teritoriją 3 Ukrainos piliečiams atlikti darbų AB „Achema“;

6. Lietuvos Respublikos susisiekimo ministras leistų atvykti į Lietuvos Respublikos teritoriją 15 Baltarusijos Respublikos piliečių atlikti geležinkelių bėgių šlifavimo darbų ir dalyvauti derybose dėl krovinių pervežimo geležinkeliu;

7. Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministras leistų atvykti į Lietuvos Respublikos teritoriją Baltarusijos Respublikos piliečiui, kuriam įteiktas pranešimas apie įtarimą, ikiteisminio tyrimo veiksams atlikti.

Gavėjai: Sveikatos apsaugos ministerija, Ekonomikos ir inovacijų ministerija, Socialinės apsaugos ir darbo ministerija, Teisingumo ministerija, Energetikos ministerija, Susisiekimo ministerija, Vidaus reikalų ministerija

2. Dėl Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymo Nr. I-1491 19, 22, 25, 26, 27, 31, 46, 55, 58, 82, 86, 92, 93, 94, 95, 101 ir 102 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 82¹, 82², 82³ ir 103¹ straipsniais įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4877 ir Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymo Nr. I-1491 pakeitimo įstatymo Nr. XIII-327 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4878 (TAP-20-1398(2) (20-9302(3))

Pranešėjas – M. Skuodis.
Kalbėjo S. Skvernelis.

Šį klausimą svarstyti kitame Vyriausybės posėdyje.

Gavėja – Ekonomikos ir inovacijų ministerija

3. Dėl valstybės nekilnojamojo turto Palangoje, Vytauto g. 11 (poilsio komplekso „Auska“), tolesnio naudojimo

Pranešėjas – V. Šapoka.
Kalbėjo S. Skvernelis.

Atsižvelgti į Finansų ministerijos pateiktą informaciją ir pavesti Finansų ministerijai (prireikus kartu su Ekonomikos ir inovacijų ministerija) parengti ir pateikti kitam Vyriausybės posėdžiui Vyriausybės 2015 m. vasario 11 d. nutarimo Nr. 163 „Dėl Viešame aukcione parduodamo valstybės nekilnojamojo turto ir kitų nekilnojamųjų daiktų sąrašo patvirtinimo“ pakeitimo projektą, kuriuo valstybės nekilnojamas turtas Palangoje, Vytauto g. 11 (poilsio kompleksas „Auska“) būtų išbrauktas iš Viešame aukcione parduodamo valstybės nekilnojamojo turto ir kitų nekilnojamųjų daiktų sąrašo.

Gavėjai: Finansų ministerija, V. Medišauskas

4. Dėl vakcinos nuo COVID-19 ligos (koronaviruso infekcijos) įsigijimo iš farmacijos kompanijos „Janssen Pharmaceutica NV“ pagal išankstinę pirkimo sutartį

Pranešėjas – A. Veryga.
Kalbėjo S. Skvernelis.

Pritarti vakcinos nuo COVID-19 ligos (koronaviruso infekcijos) įsigijimui iš farmacijos kompanijos „Janssen Pharmaceutica NV“ pagal išankstinę pirkimo sutartį, pagal kurią, atsižvelgiant į Europos Komisijos nustatytą *pro rata* kriterijų, Lietuvos Respublikai numatyta įsigyti vakcinų kiekį, pakankamą vakcinuoti 1,24 mln. gyventojų, nebent būtų galima mažinti įsigijamos vakcinos kiekį iki skaičiaus, pakankamo, kad būtų galima vakcinuoti 700 tūkst. Lietuvos Respublikos gyventojų.

Gavėja – Sveikatos apsaugos ministerija, A. Urbonienė

5. Dėl Ateities ekonomikos DNR plano pažangos ataskaitos pristatymo ir DNR plano pakeitimo

Pranešėjai – V. Šapoka, G. Meiduvienė.
Kalbėjo L. Maskaliovienė, R. Tamašunienė, S. Skvernelis.

1. Atsižvelgti į Finansų ministerijos pristatytą Ateities ekonomikos DNR plano pažangos ataskaitą.

2. Pakeisti Ateities ekonomikos DNR planą, kuriam pritarta Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2020 m. birželio 10 d. pasitarimo sprendimu (protokolo Nr. 28, 3 klausimas), ir šį planą ir jo 1 priedą išdėstyti nauja redakcija (2 priedas nauja redakcija nedėstomas).

3. Nustatyti, kad į Ateities ekonomikos DNR planą papildomai gali būti įtraukti tik pagal ministerijų pateiktus pasiūlymus ES lėšomis numatomi finansuoti projektai, kuriems pradėti įgyvendinti 2021 metais reikalingi avansiniai mokėjimai.

Gavėjai: visos ministerijos, L. Savickas, L. Liubauskaitė, S. Gaigalas

Ministras Pirmininkas

Saulius Skvernelis

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos Vyriausybės
2020 m. birželio 10 d. pasitarimo sprendimu
(protokolo Nr. 28, 3 klausimas)
(Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2020 m.
spalio 14 d. pasitarimo sprendimo (protokolo
Nr. 45, 5 klausimas) redakcija)

ATEITIES EKONOMIKOS DNR PLANAS IŽANGA

Reaguojant į naujojo koronaviruso (COVID-19) keliamą neigiamą poveikį Lietuvos ekonomikai, daugiausia finansuojamos greitojo reagavimo ir trumpalaikio poveikio priemonės, nukreiptos į labiausiai nuo COVID-19 nukentėjusias sritis. Tačiau, atsižvelgiant į ilgalaikę perspektyvą, Lietuvai reikia reaguoti į globalius pokyčius ekonomikoje – spartinti investicijas ir nukreipti jas į sektorius, kurie padėtų ekonomikai sparčiau atsigauti, bei užtikrinti ilgalaikį tvarų ir subalansuotą jos augimą.

Pagrindinis **Ateities ekonomikos DNR plano tikslas** – siekti sparčių ir efektyvių investicijų į Lietuvos ekonomikos atsigavimą ir augimą, kad Lietuvos ekonomika taptų tvari, inovatyvi ir kurtų aukštą pridėtinę vertę. Įvertinus COVID-19 poveikį ekonomikai, globalius ekonomikos pokyčius bei taikytas greitojo reagavimo ir trumpalaikio poveikio ekonomikai priemones, šiame plane numatomos ilgalaikės investicijos, kurios nuo 2020 m. liepos 1 d. iki 2021 m. gruodžio 31 d. pasieks visus Lietuvos regionus, ir įvertinamas šių investicijų poveikis.

I SKYRIUS

COVID-19 POVEIKIS EKONOMIKAI IR EKONOMIKOS SKATINIMO PRIELAIDOS

Lietuva, kaip ir kitos pasaulio šalys, dėl COVID-19 pandemijos prevencijos priemonių patiria įvairių sektorių krizę, kuri apima ne tik sveikatos sistemos sukretimą, bet ir vidaus ekonomikos sutrikimus (laikiniai sustabdytas verslas, plačiai taikomi apribojimai kelionėms ir mobilumui, mažėja vidaus pasiūla ir paklausa), smunkančią išorės paklausą, finansų rinkų neapibrėžtumą, padidėjusį netikrumą dėl ateities. Šios krizės poveikį ekonomikai lemia sunkiai prognozuojami veiksniai, tokie kaip pandemijos eiga, izoliavimosi priemonių intensyvumas ir veiksmingumas, tarptautinių tiekimo sutrikimų mastas ir padariniai. Lietuvai, kaip mažai ir atvirai ekonomikai, poveikį turi ne tik šalies viduje taikomų pandemijos prevencijos priemonių trukmė ir apimtys, bet ir aplinkinių šalių, susijusių su Lietuva eksporto ir importo ryšiais (vertės grandinėmis), taikomų apribojimų trukmė, ekonomikų būklė, nuostolių apimtys ir COVID-19 sukeltos krizės pabaigos laikas.

Dėl pandemijos prevencijos apribojimų tiesioginį neigiamą poveikį patiria su turizmo, viešbučių, restoranų ir maitinimo, keleivių ir krovinių vežimo paslaugomis susiję sektoriai (gamybos apimtys apribojimų metu traukiasi iki 90–100 procentų)¹, taip pat kultūros ir kitos profesionalios paslaugos, susijusios su tiesioginiu vartotojo ir paslaugų teikėjo kontaktu.

Tarptautinių organizacijų atliktose analizėse prognozuojama, kad dėl COVID-19 pandemijos sukeltos ekonomikos krizės 2020 metais pasaulio ekonomika susitrauks 3 procentais, o Euro zonos šalių – 7,5 procento. Tiesioginės užsienio investicijos susitrauks apie 30 procentų.² Lietuvai prognozuojamas 8,8 procento bendrojo vidaus produkto (BVP) smukimas.³ Ekonominių veiklų apribojimas gamybos apimtis sumažins 15 procentų išsivysčiusiose šalyse ir iki 25 procentų – augančios ekonomikos šalyse.⁴

Lietuvos Respublikos finansų ministerija, darydama prielaidą, kad iki COVID-19 protrūkio Lietuvos BVP 2020 metais galėjo augti 2,6 procento, o viena karantino savaitė Lietuvos BVP augimo tempą sumažina apie 0,5 procentinio punkto ir viruso plitimas bus suvaldytas pirmąjį šių metų pusmetį, prognozuoja, kad Lietuvos BVP šiemet gali smukti iki 7,3 procento. Ekonominio aktyvumo suvaržymai neigiamai paveiks darbo rinkos rodiklius. Tikėtina, kad nedarbo lygis išaugs nuo 6,3 procento 2019 metais iki 10,5 procento 2020 metais, o užimtųjų skaičius sumažės nuo 2,6 iki 4,5 procento. COVID-19 pandemijos sukeltas užsienio paklausos šokas 2020 metais lems 6,6–15 procentų Lietuvos prekių ir paslaugų eksporto susitraukimą, o blogėjantys vartotojų lūkesčiai ir mažėjantis užimtumas ribos vartojimo išlaidas. Prognozuojama, kad namų ūkių vartojimo išlaidos 2020 metais gali sumažėti 3,7 procento. Išlaidos bendrojo pagrindinio kapitalo formavimui 2020 metais gali smukti 5,1 procento⁵.

Siekdama sušvelninti COVID-19 prevencijos priemonių poveikį, Lietuva, kaip ir kitos šalys, taiko ekonomikos stabilizavimo priemones, kurios pagal poveikio momentą ir trukmę grupuojamos į:

a) greitojo reagavimo priemones įmonių likvidumui palaikyti ir darbo vietoms išlaikyti COVID-19 prevencijos priemonių taikymo metu;

¹ EVALUATING THE INITIAL IMPACT OF COVID-19 CONTAINMENT MEASURES ON ECONOMIC ACTIVITY © OECD 2020.

² FOREIGN DIRECT INVESTMENT FLOWS IN THE TIME OF COVID-19 © OECD 2020.

³ WORLD ECONOMIC OUTLOOK: THE GREAT LOCKDOWN; IMF, April 2020.

⁴ EVALUATING THE INITIAL IMPACT OF COVID-19 CONTAINMENT MEASURES ON ECONOMIC ACTIVITY © OECD 2020.

⁵ Lietuvos stabilumo 2020 metų programa.

b) pokarantininio laikotarpio trumpalaikio poveikio priemonės BVP augimui palaikyti ar smukimui sulėtinti, kurios daugiausia susijusios su tiesioginiu investicijų lėšų įliejimu į ekonomiką ir pasireiškia tik projektų įgyvendinimo metu – dažniausiai tai investicijos į ekonomikos sektorius (pvz., statybų sektorių), kurie per multiplikacinius efektus palaiko užimtumą ir skatina vartojimą;

c) ilgalaikio poveikio priemonės (investicijos), kurios turi tvaresnį ir į ilgesnį laikotarpį orientuotą efektą.

Konceptualizuojant investicijas, kurios turėtų skatinti Lietuvos ekonomikos atsigavimą po COVID-19 prevencijos priemonių taikymo, turi išlikti pagrindinis ilgalaikio investavimo tikslas – skatinti socialinės ir ekonominės gerovės augimą.

Ilgalaikė Lietuvos sėkmė priklausys nuo kelių pagrindinių sąlygų. Visų pirma, turi būti didinamas Lietuvos ekonomikos pažangumas, siekiant, kad kuo didesnę jos dalį sudarytų inovatyvus ir aukštą pridėtinę vertę kuriantis verslas. Turi būti pereinama prie skaitmeninės ir žiniomis grįstos ekonomikos, kurioje vyrauja gerai apmokamos ir aukštos kompetencijos reikalaujančios darbo vietos, vystomos inovacijos ir didelės vertės produktai. Pažymėtina, kad toks ekonomikos modelis būtų atsparesnis galimiems šokams ateityje. Antroji sąlyga – subalansuotas vystymasis. Svarbu užtikrinti subalansuotą Lietuvos augimą, išnaudojant ne tik Vilniaus, bet ir kitų Lietuvos regionų ekonomikos potencialą, užtikrinant jų patrauklumą kokybiškas darbo vietas kuriančioms investicijoms. Trečioji sąlyga – Lietuvos ekonomikos modelio tvarumas. Tvariam augimui reikalingas perėjimas prie klimatui draugiškos ekonomikos. Ketvirtoji sąlyga – kvalifikuota, pakeistą ekonomikos struktūrą atitinkanti darbo jėga. Būtina išlaikyti ir padidinti kvalifikuotų, darbingų, sveikų ir motyvuotų dirbti (laimingų) žmonių skaičių, padidinti Lietuvos gyventojų, galinčių kurti individualią ir visuomenės gerovę, skaičių.

Vyraujant sudėtingai globalios ekonomikos situacijai, šias sąlygas galima įgyvendinti tik išnaudojant globalių ekonomikos pokyčių formuojamas galimybes. Išskirtini **šie pagrindiniai globalios ekonomikos pokyčiai**, kurie sudarys galimybes Lietuvos ekonomikos augimui:

Pirma, tarptautinis verslas sieks mažinti tiekimo grandinių riziką trumpindamas ir diversifikuodamas šias grandines. Priklausomybės nuo Kinijos nulemtas pirminis pasiūlos šokas skatins įmones didinti tiekimo grandinių atsparumą, perkelti gamybą į arčiau galutinio vartotojo esančias šalis, diversifikuojant tiekėjus. Jungtinių Tautų prekybos ir plėtros padalinys konstatavo, kad tai bus vienas pagrindinių tarptautinių bendrovių uždavinių, siekiant didinti tiekimo grandinių atsparumą tokio tipo šokams ar kitiems prekybos suvaržymams⁶. Pastebėtina, kad poreikį verslui peržiūrėti tiekimo grandines kelia ne tik COVID-19 pandemija, bet ir pasauliniai prekybos karai, augantys vartotojų ir užsakovų reikalavimai tiekimo grandinės tvarumui ir kitos galimai ateityje stiprėsiančios tendencijos⁷. Dėl robotizacijos ir kitų veiksnių kintanti įmonių kaštų struktūra, kurioje vis didesnis svoris tenka investicijoms į ilgalaikį turta, stiprins gamybos operacijų grąžinimo į išsivysčiusias valstybes (angl. *nearshoring*) tendenciją⁸. Ši tendencija atveria galimybę Lietuvai pritraukti naujų plyno lauko investicijų iš įmonių, perkeliančių gamybos pajėgumus iš Kinijos į Vidurio ir Rytų Europos regioną, kuris bus itin patrauklus tokioms investicijoms dėl savo geografinės padėties, aukštos kompetencijos darbuotojų ir patrauklios investicinės aplinkos. Taip pat tai yra galimybė Lietuvos įmonėms

⁶ IMPACT OF THE CORONAVIRUS OUTBREAK ON GLOBAL FDI; UNCTAD, March 2020.

⁷ FOREIGN DIRECT INVESTMENT FLOWS IN THE TIME OF COVID-19 © OECD 2020.

⁸ Supply Chain Evolution in the Midst of Global Disruption; Russell Reynolds Associates, 2020.

įsilieti į pasaulines vertės grandines, tarptautinėms bendrovėms siekiant diversifikuoti tiekėjų bazę.

Antra, maisto tiekimo grandinės bus perorientuojamos arčiau galutinio vartotojo, daug dėmesio skiriant šių grandinių tvarumui. Pandemijos sąlygomis globalios maisto tiekimo grandinės yra pažeidžiamos. Daug maisto produktų eksportuojančios valstybės gali įvesti eksporto apribojimų, siekdamos užtikrinti pakankamą atsargų kiekį savo šalyje, kas sukeltų reikšmingus tiekimo grandinės sutrikimus. Atsižvelgiant į šias rizikas, Europos Sąjungos (ES) Tarybos darbotvarkėje itin aktuali tampa tvaraus maisto strategija „nuo lauko iki stalo“, kuri yra viena esminių Europos žaliajo kurso sudedamųjų dalių. Europos Komisijos pirmininkė Ursula von der Leyen investicijas į tvarią maisto tiekimo grandinę įvardijo kaip vieną ES prioritetų kovojant su pandemijos pasekmėmis, užtikrinantį bendrijos nepriklausomumą nuo kitų regionų ir didinantį ekonomikos atsparumą šokams⁹. Atitinkamai Lietuva gali pritraukti stambių maisto pramonės investicijų (pvz., biorafinavimo, biotechnologijų srityse), didinti Lietuvos maisto sektoriaus produktyvumą, orientuojantis į maisto kokybę, poveikio aplinkai, atliekų mažinimo tvarumą ir kitus aspektus.

Trečia, ES sieks susigrąžinti strategiškai svarbią gyvybės mokslų pramonę į Europą. Pandemija atskleidė gyvybės mokslų sektoriaus strateginę svarbą. ES priklausomybė nuo vaistų ir kitų medicinos prekių importo iš Azijos šalių sukūrė papildomų tiekimo saugumo rizikų, susijusių su geopolitiniais aspektais. Naujoje ES farmacijos strategijoje daug dėmesio bus skiriama vaistų pasiūlos saugumo užtikrinimui ir jų gamybos skatinimui ES. Analogiškai plėtojama diskusija ir dėl kitų kritiškai svarbių gyvybės mokslų segmentų (pvz., medicinos prietaisų). Tai taps galimybe Lietuvai pritraukti naujų plyno lauko investicijų iš farmacijos, medicinos prietaisus gaminančių įmonių, perkeliančių gamybos pajėgumus iš Azijos į ES.

Auganti medicinos sprendimų paklausa lemia tai, kad daliai gyvybės mokslų sektoriaus įmonių ši pandemija sukuria naujų verslo galimybių, ypač farmacijos, medicinos prietaisų, medicinos technologijų ir panašiuose gyvybės mokslų sektoriaus segmentuose. Jungtinių Tautų prekybos ir plėtros padalinio duomenimis, gyvybės mokslų sektoriaus įmonės yra mažiausiai paveiktos pandemijos situacijos, šių įmonių prognozuojamas pelnas išlieka stabilus¹⁰. Svarbu ir tai, kad auga išmaniųjų ir iki šiol mažiau paklausių sprendimų poreikis¹¹. Kovodamos su pandemija, valstybės turės papildomai investuoti į medicinos tyrimų ir sveikatos apsaugos sistemos pajėgumus (pvz., intensyviosios terapijos įrangą), sveikatos monitoringo sprendimus, testavimą, visuomenės sveikatos švietimo ir sparčios komunikacijos priemones, nuotolinės medicinos sprendimus. Lietuvoje veikiančios gyvybės mokslų sektoriaus įmonės gali vystyti inovacijas biotechnologijų, medicinos technologijų ir kitose srityse, pasiūlyti išmaniuosius sprendimus, jungiančius medicinos bei informacijos ir ryšių technologijas. Taip pat Lietuva gali pritraukti investicijų į gyvybės mokslų sektorių (pvz., medicinos prietaisų gamybą).

Ketvirta, Lietuva turi progą spartinti ekonomikos perėjimą prie skaitmeninės ekonomikos, daryti ekonomiką atsparesnę galimiems šokams, išnaudoti skaitmeninį konkurencingumą kaip vieną pagrindinių ekonomikos atsigavimo variklių. Dėl pandemijos metu įvestų apribojimų ir poreikio vengti fizinio kontakto išryškėjo skaitmeninės ekonomikos atsparumas. Tiek verslui, tiek valstybės institucijoms, tiek švietimo, medicinos, kultūros ir kitoms įstaigoms, tiek gyventojams iškilo būtinybė pereiti prie skaitmeninių sprendimų, siekiant užtikrinti sklandžią

⁹ Speech by President von der Leyen at the European Parliament Plenary on the EU coordinated action to combat the coronavirus pandemic and its consequences, Brussels, 16 April 2020.

¹⁰ IMPACT OF THE COVID-19 PANDEMIC ON GLOBAL FDI AND GVCs; UNCTAD, April 2020.

¹¹ Pandemonics - how Covid-19 could change the world; ING, April 2020.

tolesnę veiklą. Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacijos vertinimu, siekis apsaugoti nuo panašių šokų ateityje taps motyvu įmonėms skaitmenizuoti savo veiklą, taikyti automatizavimo, elektroninės komercijos ir kitus elektroninius sprendimus¹². Pasaulio ekonomikos forumas išskyrė skaitmeninės ekonomikos investicijas kaip esminę priemonę vyriausybėms, sieksiančioms paspartinti ekonomikos atsigavimą ir užtikrinti ilgalaikį šalies ekonomikos augimą¹³. Skaitmeninė ekonomika ir Europos Komisijos įvardyta kaip prioritetinga sritis gaivinant ES ekonomiką ir siekiant užtikrinti jos ilgalaikį konkurencingumą. Atitinkamai Lietuva turi išnaudoti informacijos ir ryšių technologijų sektoriaus įmonių ir tradicinių verslų (pvz., gamybos įmonių, investuojančių į pramonės 4.0 sprendimus) potencialą.

Penkta, svarbu spartinti ūkio pokyčius siekiant klimatui draugiškos ekonomikos. Europos Komisija Europos žaliąjį kursą įvardijo kaip ES ekonomikos atsigavimo variklį, į kurį bus nukreiptos didelės investicijos, siekiant didinti ekonomikos atsparumą klimato kaitai. Į Europos žaliojo kurso prioritetingas sritis patenka investicijos į atsinaujinančią energetiką, švarų automobilių transportą, pastatų renovaciją ir jų energinio efektyvumo didinimą, tvarų maistą, žiedinę ekonomiką ir kitas sritis. Tai yra galimybė Lietuvai pritraukti investicijų ir vystyti į ateities ekonomiką orientuotą atsinaujinančios energijos įrenginių ir susijusių komponentų gamybos sektorių, į kurį bus nukreipta reikšminga dalis ES ir valstybių investicijų ir kurio produktų paklausa artimiausiais metais žymiai išaugs. Taip pat tai yra galimybė plėsti Lietuvos energetikos technologijų (angl. *Energy Tech*) klasteriui.

Lietuvai siekiant būti konkurencingai¹⁴, viena vertus, vis dar aktualu investuoti į ekonominę infrastruktūrą (ypač į susijungimą su ES energetikos, transporto ir informaciniais infrastruktūros tinklais) ir pagrindinių viešųjų paslaugų (sveikatos, pagrindinio ugdymo) kokybę. Kita vertus, Lietuvos perėjimą iš vidutinių į aukštesnių pajamų valstybių gretas gali užtikrinti tik perėjimas į aukštesnės pridėtinės vertės ekonomiką, todėl po 2020 metų bus gyvybiškai svarbu pagerinti Lietuvos ūkio efektyvumą ir inovatyvumą lemiančius rodiklius (darbo rinkos efektyvumo, technologinės parengties, inovacijų, skaitmeninės ekonomikos).

Lietuvos ekonomikai stabilizuoti pokarantininiu laikotarpiu antroje 2020 metų pusėje ir 2021 metais reikia derinti pokarantinio laikotarpio trumpalaikio poveikio priemones, skirtas BVP smukimui sulėtinti ir (ar) augimui palaikyti, ir ilgalaikio poveikio investicijų priemones, galinčias paspartinti perėjimą į aukštą pridėtinę vertę kuriančią ekonomiką.

II SKYRIUS TAIKOMOS GREITOJO REAGAVIMO IR TRUMPALAIKIO POVEIKIO PRIEMONĖS

Reaguojant į COVID-19 sukeltą krizę ir siekiant stabdyti ekonomikos nuosmukį, nuo 2020 metų balandžio pradėtos taikyti greitojo reagavimo priemonės įmonių likvidumui palaikyti, darbo vietoms išlaikyti, sveikatos apsaugai, taip pat trumpalaikio poveikio priemonės, siekiant išlaikyti esamas darbo vietas ir kurti naujas darbo vietas statybų ir kituose sektoriuose, sumažinti socialines pasekmes po karantino, padėti atsigauti labiausiai krizės laikotarpiu nukentėjusiems sektoriams.

¹² FOREIGN DIRECT INVESTMENT FLOWS IN THE TIME OF COVID-19 © OECD 2020.

¹³ How digital investment can help the COVID-19 recovery, World Economic Forum, 15 April 2020.

¹⁴ 2014–2020 m. ES fondų investicijų poveikio Lietuvos ūkiui ir plėtros prioritetų 2021–2027 m. vertinimas, 2017 m.

Greitojo reagavimo priemonės. Įgyvendinant Ekonomikos skatinimo ir koronaviruso (COVID-19) sukeltų pasekmių mažinimo priemonių plane¹⁵ numatytas priemones, skirta papildomų valstybės biudžeto lėšų ir perskirstytos ES lėšos, siekiant padėti verslui išsaugoti likvidumą, paskatinti užimtumą ir sveikatos apsaugą. Šios greitojo reagavimo priemonės bus ir **toliau tęsiamos iki 2020 m. gruodžio 31 d.** Šias priemones sudaro:

1. Priemonės sveikatos apsaugai. Įsigyjama sveikatos apsaugos ir gydymo priemonių bei mokomi sveikatos priežiūros specialistai, siekiant efektyviai reaguoti į ekstremaliosios situacijos padarinius.

2. Priemonės užimtumui skatinti. Karantino laikotarpiu visiems darbdaviams (išskyrus biudžetines įstaigas) kompensuojama darbuotojo darbo užmokesčio dalis jiems paskelbtų prastovų metu.

3. Priemonės verslui pandemijos metu. Taikomos garantijų priemonės, t. y. individualios ir portfelinės garantijos paskoloms, portfelinės garantijos išperkamosios nuomos (lizingo) ir faktoringo sandoriams, eksporto kredito garantijos ir kt., paskolų priemonės – paskolos per sutelktinio finansavimo platformas apyvartai ir investicijoms, pasidalytos rizikos paskolos, lengvatinės paskolos per kredito unijas ir bankus, paskolos labiausiai nuo COVID-19 nukentėjusioms įmonėms, apmokėtinų sąskaitų paskolos. Taip pat steigiamas **Pagalbos verslui fondas**, kuris padės užtikrinti vidutinių ir didelių įmonių likvidumą, galimybes gauti finansavimą ir leis verslui greičiau atsigauti po krizės.

4. Priemonės žemės ūkiui, kaimo verslui pandemijos metu, t. y. garantijos, portfelinės garantijos, palūkanų kompensavimas, paskolos žemės ūkio technikai ir įrangai įsigyti, paskolos pirmine gamyba užsiimantiems ūkio subjektams.

5. Priemonės energijos efektyvumui didinti. Siekiant paspartinti Daugiabučių namų modernizavimo programos projektams išmokamas ES ir privačiai pritrauktas lėšas, parengtas Daugiabučių namų renovacijos spartinimo priemonių planas, kurio priemonėmis siekiama greičiau įgyvendinti daugiabučių namų modernizavimo projektus.

Trumpalaikio poveikio priemonės. COVID-19 sukeltoms pasekmėms mažinti numatytos trumpalaikio poveikio ekonomikai investicijos iki 2020 m. gruodžio 31 d., t. y.:

1. Vykdomų projektų spartinimas. Įgyvendindama Ekonomikos skatinimo ir koronaviruso (COVID-19) sukeltų pasekmių mažinimo priemonių planą, Lietuvos Respublikos Vyriausybė pritarė papildomam lėšų skyrimui valstybės lėšomis įgyvendinamiems projektams. Finansavimas numatytas valstybės ir savivaldybių institucijų įgyvendinamiems projektams bei priemonėms: statybos darbams, programoms ir priemonėms, susijusiems su šalies ekonomikos palaikymu ir (ar) vystymu 2020 metais, įgyvendinti. Įgyvendinamų projektų sąrašas apima didžiąją dalį valstybės veiklos sričių – švietimo, susisiekimo, sveikatos apsaugos, energetikos, kultūros, žemės ūkio ir kitas sritis.

2. Socialinių pasekmių mažinimo priemonės po karantino. Tai subsidijos grįžtantiems iš prastovų darbuotojams, parama darbo vietos steigimui, laikinos išmokos ieškantiems darbo ir savarankiškai dirbantiems asmenims, vienkartinės išmokos pensininkams ir neįgaliesiems, lengvinamos sąlygos gauti socialines pašalpas, didesnius vaiko pinigus, socialinį būstą.

¹⁵ Ekonomikos skatinimo ir koronaviruso (COVID-19) plitimo sukeltų pasekmių mažinimo priemonių planas, kuriam pritarta Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2020 m. kovo 16 d. pasitarime (pasitarimo protokolas Nr. 14).

3. Tikslinių priemonių rinkinys kultūros srities gyvybingumui užtikrinti. Scenos menų, kino, atminties institucijų, knygų leidybos, žiniasklaidos, regionų etninės kultūros ir mėgėjų meno, kultūrinės edukacijos, kultūrinių ir kūrybinių industrijų gaivinimo priemonės.

III SKYRIUS INVESTICIJOS Į EKONOMIKOS POKYČIUS

Reaguojant į globalius pokyčius ekonomikoje ir siekiant kuo greičiau ją skatinti arba transformuoti, būtina:

- **investuoti į švietimo inovacijas ir darbuotojų perkvalifikavimą.** Kvalifikuotos darbo jėgos parengimui ypač svarbios investicijos į švietimo sistemą, kurioje vis dar susiduriama su rimtais iššūkiais, įgyvendinant švietimo reformos tikslus tiek aukštojo mokslo, tiek profesinio mokymo ir bendrojo ugdymo srityse. Vangiai vykstantys optimizacijos procesai, vis dar neatnaujintas ugdymo programų turinys nesukuria tinkamų prielaidų efektyviam ugdymui nuotoliniu būdu ir XXI amžiaus kompetencijų (kritinio mąstymo, komandinio darbo, sprendimų priėmimo ir kt.) įgijimui bei vertinimui. Todėl būtinos investicijos, suteikiančios galimybių per trumpą laikotarpį pasiūlyti rinkos poreikius atitinkančias mokymo ar studijų programas, diegti inovacijas į ugdymo procesą, užtikrinti STEAM sričių specialistų skaičių, prioritetą teikiant inžinerinės pramonės ir informacinių technologijų specialistams.

Taip pat būtinos investicijos į aktyvias darbo rinkos politikos (ADRP) priemones ir greitą darbo jėgos perkvalifikavimą prisitaikant prie nuolat kintančių rinkos poreikių. 2008 ir 2009 metais ekonomikos krizės padarinių švelninimo patirtis parodė, kad ADRP priemonės turėjo teigiamą poveikį sprendžiant nedarbo problemas, labiau kvalifikuotą darbo jėgą pritraukiant į įvairius ūkio sektorius. Intervencijos darė įtaką *užimtumo* rodiklių kaitai, prisidėjo prie neigiamų tendencijų sušvelninimo¹⁶. Siekiant švelninti COVID-19 prevencijos priemonių poveikį užimtumui, būtina atkreipti dėmesį į po krizės susiklosčiusią ekonomikos struktūrą ir pagal jos poreikius pritaikyti ADRP priemones.

- **investuoti į sritis, kurios didina gamybos produktyvumą,** t. y. į perėjimą prie skaitmeninės ekonomikos, inovacijas ir mokslinius tyrimus (MTI). ES vyksta spartus pramonės automatizavimas ir robotizavimas, o Lietuvoje žemo ir vidutinio technologinio išsivystymo gamybos pramonė sukuria apytiksliai ¾ visos Lietuvos gamybos produkcijos, pardavimo pajamų ir pridėtinės vertės. 85 procentai visų Lietuvos gamybinio sektoriaus darbuotojų dirba žemo arba žemo ir vidutinio technologinio išsivystymo gamybos įmonėse. Vidutinio ir aukšto technologinio išsivystymo sektoriaus produkcijos dalis sudaro 22 procentus, o aukšto technologinio išsivystymo – 3,6 procento produkcijos.¹⁷ Norėdamos išlaikyti ir plėtoti užsakomosios gamybos ryšius su pagrindinėmis ES valstybėmis narėmis, Lietuvos gamybos įmonės turės sekti jų pavyzdžiu ir prisijungti prie ES automatizavimo ir robotizavimo lenktynių, kas dar labiau sustiprins įmonių produktyvumą ir procesų efektyvumą.

Skaitmeninės ekonomikos vystymui svarbus 5G ryšio junglumo vystymas¹⁸. 5G ryšio koridorių išvystymo keturiuose sektoriuose (automobilių, transporto, sveikatos priežiūros ir

¹⁶ Europos socialinio fondo finansuojamų užimtumą skatinančių priemonių įgyvendinimo efektyvumo vertinimas, 2011 m.

¹⁷ Lietuvos pramonės skaitmenizavimo kelrodis 2019–2030 m.

¹⁸ Europos Komisijos komunikatas „Junglumas – bendrosios skaitmeninės rinkos pagrindas. Kelias į Europos gigabitinę visuomenę“, <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LT/TXT/PDF/?uri=CELEX:52016DC0587&from=en>.

komunalinių paslaugų) naudą pajustų ir įmonės, ir visuomenė – būtų sukurtas papildomas BVP bei nemažas skaičius darbo vietų¹⁹.

Taip pat būtinos ir visuomenės skaitmeninio raštingumo stiprinimo intervencijos, finansuojant gyventojų skaitmeninių kompetencijų ugdymo programas bei skatinant gyventojus naudotis informacinių ryšių technologijų (IRT) priemonėmis kasdienėje veikloje.

MTI sistema Lietuvoje vystosi, sėkmingai veikia nedidelė aukštos pridėtinės vertės pramonė (biotechnologijų, lazerių sektoriai), tačiau mokslinių tyrimų ir eksperimentinės plėtros veiklos lygis Lietuvoje vis dar išlieka žemas. Būtina investuoti į technologijų vystymui ir eksperimentinei plėtrai reikalingus pajėgumus. Siekiant tolesnio pajėgumų didinimo, rekomenduojama²⁰ vykdyti tikslinę gerą gamybos praktikai (angl. *good manufacturing practise*) vystyti reikalingos infrastruktūros (moksliniams tyrimams ir eksperimentinei plėtrai vykdyti reikalingos infrastruktūros) plėtrą, tęsti tokias minkštosios infrastruktūros priemones kaip inovacijų brokerių, inovacijų paramos tarnybos, technologijų konsultantų veikla ir kt.

- **investuoti į tvarų augimą užtikrinančius infrastruktūrinius** energijos efektyvumo didinimo, atsinaujinančių energijos išteklių bei ekonominės infrastruktūros **projektus**. Šios investicijos turi potencialo suderinti ilgalaikius tikslus (apsirūpinimas energijos šaltiniais, poveikio aplinkai mažinimas, tiesioginių užsienio investicijų pritraukimas) su trumpalaikiais ekonomikos skatinimo tikslais (vidaus vartojimo skatinimas, užimtumo palaikymas), nes investicijos įgyvendinamos per statybų sektorių. Statybų sektoriaus skatinimas sukelia trumpalaikį efektą, nes šis sektorius naudą gauna projektų įgyvendinimo metu. Nors investicijų poveikis statybų sektoriui yra trumpalaikis (tik infrastruktūros projektų įgyvendinimo metu), o investicijų gražos koeficientas žemas, šių investicijų socialinis poveikis, matuojamas pagal sukurtų darbo vietų skaičių ir darbo užmokesčio augimą, yra ryškus.

Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, šiame plane išskiriamos šios ilgalaikių investicijų kryptys:

1. Investicijos į žmogiškąjį kapitalą, orientuojantis į šias pagrindines sritis:

- švietimo sistemos gebėjimų reaguoti į rinkos poreikius didinimas, t. y. didinamos švietimo sistemos galimybės per trumpą laikotarpį pasiūlyti rinkos poreikius atitinkančias mokymo ar studijų programas, šiuolaikiškas ir patrauklias pedagogų rengimo programas, daug dėmesio skiriant programų turinio skaitmeninimui ir pedagogų skaitmeninių kompetencijų ugdymui, diegti švietimo ir socialines inovacijas, taip pat ugdyti vaikų kūrybiškumą, verslumą, finansinį ir skaitmeninį raštingumą, plėsti STEAM sritį bendrajame ugdyme;

- STEAM specialistų skaičiaus didinimas, t. y. didinamas STEAM sričių specialistų skaičius, prioritetą teikiant inžinerinės pramonės ir informacinių technologijų specialistams;

- regioninio balanso išlaikymas, t. y. inžinerinės pramonės specialistų rengimo visuose regionų centruose užtikrinimas, regioninio planavimo kompetencijų ugdymas ir specialistų karjeros valdymo galimybių regionuose plėtra;

- darbo jėgos įgūdžių ir aktyvumo užtikrinimas (perkvalifikavimas), t. y. švietimo ir užimtumo sistemų pritaikymas operatyviam asmenų perkvalifikavimui ir įsiliejimui į darbo rinką, siekiant, kad jų potencialas būtų maksimaliai realizuojamas, įvairių visuomenės grupių skaitmeninės atskirties mažinimas;

¹⁹ Identification and quantification of key socio-economic data to support strategic planning for the introduction of 5G in Europe, SMART 2014/000.

²⁰ Lietuvos ūkio sektorių finansavimo po 2020 m. vertinimas, 2019 m.

- mokslinio potencialo didinimas, t. y. pirmaujančių mokslo ir studijų institucijų stiprinimas, siekiant, kad šalyje veiktų tarptautiniu mastu konkurencingos mokslo ir studijų institucijos, turinčios reikšmingą mokslinį potencialą.

2. Investicijos į skaitmeninę ekonomiką ir verslą, orientuojantis į šias pagrindines sritis:

- tradicinio verslo skaitmeninimas ir žiedinės ekonomikos skatinimas, t. y. investuojama į įmonių skaitmeninimą ir produktyvumo didinimą, inovacijas maisto ir pakuočių srityse, klasterių skaitmeninimą (pvz., dirbtinio intelekto taikymas, pramonės 4.0 plėtra);

- paskatos verslui investuoti į naujų produktų kūrimą, verslo modelių adaptaciją, t. y. priemonės, skatinančios verslo kilimą vertės grandine galutinio vartotojo link, eksporto plėtrą ir diversifikaciją;

- pažangios industrijos rinkos dalyvių plėtra, t. y. priemonės, padedančios plėstis esamiems, kurtis naujiems rinkos lyderiams bei pritraukti naujų investuotojų, įskaitant fondo²¹, investuojančio į įmonių vertybinius popierius ir skolines priemones, sukūrimą, siekiant skatinti vidutinių ir didelių įmonių plėtrą;

- skaitmeninių paslaugų, duomenų bandomosios aplinkos (angl. *data sandbox*) verslui plėtra, t. y. elektroninės valdžios, jos paslaugų verslui skaitmeninimas, informacinių išteklių konsolidavimas bei duomenų atvėrimas, skaitmeninės ekonomikos ir žaliųjų inovacijų rinkos kūrimas (*Govtech* pirkimai) ir kt.;

- skaitmeninės infrastruktūros plėtra, t. y. užtikrinamas pasirengimas sparčiam Lietuvos perėjimui prie naujosios kartos ryšio technologijų (ypač 5G).

3. Investicijos į inovacijas ir mokslinius tyrimus, orientuojantis į šias pagrindines sritis:

- verslo inovacijų gebėjimų stiprinimas, t. y. didinami įmonių inovacijų vykdymo pajėgumai (kompetencijos, įranga ir kt.), skatinamos verslo inovacijos, rizikos kapitalo investicijos į pažangios ekonomikos startuolius, didinamas žemės ir maisto ūkio sektoriaus atsparumas krizėms ir prisitaikymas prie klimato kaitos;

- kompetencijos centrų inovacijoms vystyti sukūrimas, t. y. žmogiškųjų kompetencijų vystymas, laboratorijų įsigijimas, klasterių vystymas, pastatų pritaikymas, formuojant esminius išmaniosios specializacijos vystymo centrus, skatinant inovatyvių verslo įmonių, kuriančių ir gaminančių aukštos pridėtinės vertės produktus, kūrimąsi;

- mokslo ir verslo bendradarbiavimo didinimas, t. y. skatinamas mokslo ir studijų institucijų ir įmonių bendradarbiavimas vykdant bendrus tyrimus ir komercializuojant sprendimus, ypač gyvybės mokslų ir inžinerinės pramonės srityse, bei rizikos kapitalo investicijų skatinimas, siekiant gynybos ir saugumo pramonės plėtros;

- inovacijų, įskaitant sveikatos apsaugos sistemą, infrastruktūros vystymas, t. y. vystoma inovacijoms skirta infrastruktūra, koncentruojant MTEPI infrastruktūrą nustatytose teritorijose (pvz., Vilniaus universiteto Chemijos ir geomokslų, Matematikos ir informatikos fakultetų perkėlimas į Saulėtekio slėnį) bei atnaujinant kitą kritinę MTEPI infrastruktūrą, vystoma ikiklinikiniams ir klinikiniams tyrimams, skaitmeniniams medicinos sprendimams, sveikatos duomenų atvėrimui ir pan. reikalinga infrastruktūra, diegiamos inovatyvios priemonės onkologijos, greitosios medicinos pagalbos srautų valdymo srityse, kuriamas infekcinių ligų klasteris.

²¹ Fondui numatoma 50 mln. Eurų, esant poreikiui svarstyti galimybę didinti jo apimtį.

4. Investicijos į ekonominę infrastruktūrą, orientuojantis į šias pagrindines sritis:

- susisiekimo su tikslinėmis šalimis gerinimas, t. y. investuojama į šalies susisiekimo su tikslinėmis šalimis gerinimą, ypatingą dėmesį skiriant šalies pasiekiamumui oru (esamų skrydžių kryptių atkūrimas, naujų pritraukimas ir vystymas);
- investicijų pritraukimo infrastruktūros plėtra, t. y. investuojama į verslo poreikius atitinkančių teritorijų, sklypų ir pastatų vystymą (laisvųjų ekonominių zonų (LEZ), pramonės parkų ir kitose pramoninėse teritorijose esančių sklypų vystymas);
- verslui aktualios infrastruktūros šalies viduje gerinimas, t. y. investuojama į verslui aktualią infrastruktūrą šalies viduje (pvz., elektros pasiūlos užtikrinimas, kelių, vedančių į teritorijas, kuriose kuriamos darbo vietos, jūrų, oro uostų infrastruktūros plėtra, pasienio kontrolės punktų infrastruktūros pritaikymas ES atvykimo ir išvykimo sistemai, išmaniosios melioracijos pritaikymas sausringiems laikotarpiams).

5. Investicijos į klimato kaitą ir energetiką, orientuojantis į šias pagrindines sritis:

- energijos efektyvumo didinimas, t. y. investuojama į energijos efektyvumo didinimą (pvz., energijos efektyvumo didinimas daugiabučiuose, viešuosiuose, privačiuose pastatuose, katilų keitimas namų ūkiuose ir kt.);
- didesnis atsinaujinančių energijos išteklių naudojimas, t. y. investuojama į atsinaujinančios energijos gamybos ir skirstymo skatinimą, žaliosios energijos vartojimą viešojoje infrastruktūroje (pvz., atsinaujinančių energijos išteklių diegimas namų ūkiuose, kituose įvairios paskirties pastatuose, žemės ūkyje, jūrinio vėjo infrastruktūros įrengimas, skystųjų pažangiųjų (II kartos) biodegalų gamyba, žaliojo vandenilio panaudojimas ir kt.);
- didinamas energetikos sektoriaus konkurencingumas ir patikimumas, t. y. investuojama į inovatyvius sprendimus (pvz., elektros generacija panaudojant suskystintų gamtinių dujų nugaravimą Klaipėdos suskystintų gamtinių dujų terminale (*FSRU PowerGen*)).

Iš viso **šioms investicijų kryptims nuo 2020 m. liepos 1 d. iki 2021 m. gruodžio 31 d. planuojama** išleisti apie **5,8 mlrd. eurų** Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto, ES ir kitų tarptautinių fondų lėšų. Didžioji dalis investicijų – **už 4,1 mlrd. eurų – jau suplanuotos**, t. y. šios investicijos įtrauktos į asignavimų valdytojų veiklos įgyvendinimo planus. Kita dalis investicijų – **už 1,7 mlrd. eurų – naujos ir papildomos investicijos** iš valstybės biudžeto, Europos ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonės (toliau – RRF), ES fondų naujojo finansavimo laikotarpio lėšų, įtrauktos į šį planą įvertinus institucijų pateiktus pasiūlymus ir atrinkus didžiausią ilgalaikį poveikį turinčias ir ekonomikos pokyčiams sąlygas kuriančias iniciatyvas pagal jų parengtumo investuoti minėtu laikotarpiu lygį. Šiame plane numatyta subalansuota ekonomikos plėtra, pasitelkiant ne tik Vilniaus, bet ir regionų potencialą. Visos naujos ir papildomos investicijos pagal investicijų kryptis pateiktos šio plano 1 priede. Už šiame plane numatytų veiksmų/projektų/priemonių įgyvendinimą pagal savo kompetencijos sritį yra atsakingos ministerijos.

1 lentelė. 2020 m. liepos 1 d.–2021 m. gruodžio 31 d. investicijos pagal investicijų kryptis ir šaltinius (mln. eurų)

Tvarią ekonomikos plėtrą užtikrinančios investicijų kryptys	Suplanuotos investicijos				Naujos ir papildomos investicijos			
	Iš viso:	Valstybės biudžeto lėšos	ES fondų (įskaitant bendrojo finansavimo ir projekto vykdytojo) lėšos	KPF, EEE/ NOR/ EITP ²²	Iš viso:	Valstybės biudžeto lėšos	ES 21–27 fondų (įskaitant bendrojo finansavimo ir projekto vykdytojo) /ES 2014–2020 fondų ir bendrojo finansavimo lėšos ir React-EU lėšos/ RRF lėšos	KPF/ EEE/ NOR/ EITP
Žmogiškasis kapitalas	343,7	9,1	288,7	45,9	411,4	3,5	407,9	-
Skaitmeninė ekonomika ir verslas	1 111,0	433,5	443,1	234,4	185,4	18,7	166,7	-
Inovacijos ir moksliniai tyrimai	412,7	-	400,9	11,8	534,9	64,8	470,1	-
Ekonominė infrastruktūra	1 679,9	1 000,2	480,3	199,4	238,3	165,0	73,3	-
Klimato kaita ir energetika	567,3	211,3	242,2	113,8	261,5	10,0	251,5	-
Lėšos FM programoje ES projektams	-	-	-	-	95,0		95,0	-
Lėšos plano administravimui					2,0	2,0		
Iš viso:	4 114,6	1 654,1	1 855,2	605,3	1 728,5	264,0	1 464,5	-
<i>Iš jų skolintos lėšos</i>	-	-			141,5			
<i>Iš jų privačios lėšos</i>	446,5	-			-			

²² Kaimo plėtros programos lėšos, Europos ekonominės erdvės ir Norvegijos finansinių mechanizmų lėšos, Europos infrastruktūros tinklų plėtros priemonės lėšos.

IV SKYRIUS

PLANO INVESTICIJŲ POVEIKIO EKONOMIKAI ANALIZĖ²³

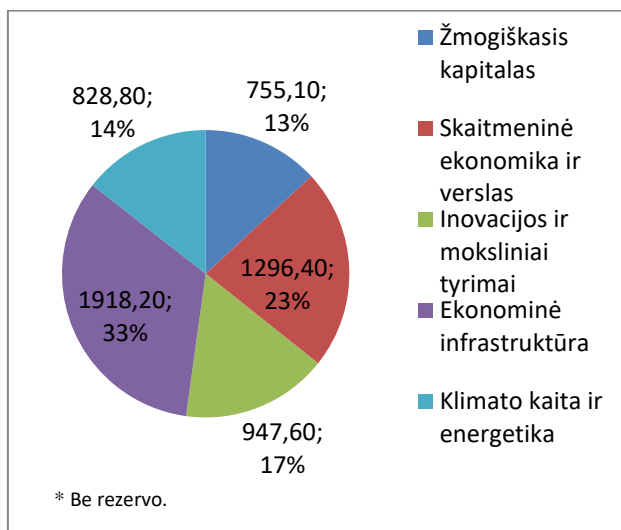
Pagrindinis šio plano tikslas yra sparčiai ir efektyviai investuoti į Lietuvos ekonomikos atsigavimą ir augimą, siekiant pereiti į tvarią, inovatyvią ir aukštą pridėtinę vertę kuriančią ekonomiką.

Šiame plane nustatytos 5 investicijų kryptys, kurioms bus skirti pagrindiniai ilgalaikių investicijų lėšų šrantai: žmogiškasis kapitalas, skaitmeninė ekonomika ir verslas, inovacijos, ekonominė infrastruktūra bei klimato kaita ir energetika. Bendra investicijų vertė yra daugiau nei 5,8 mlrd. eurų.

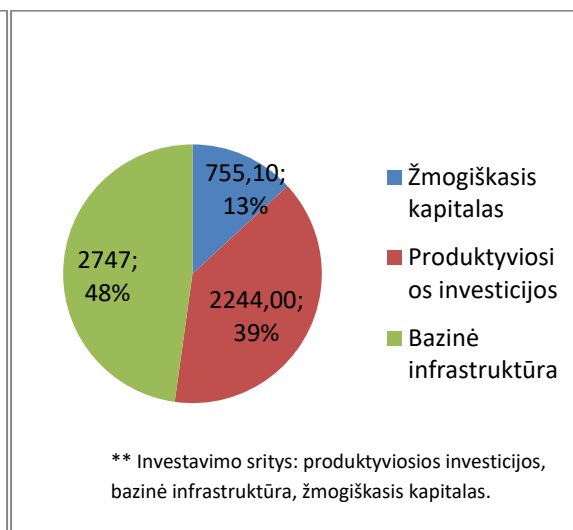
Kiekvienai investicijų krypciai skirtos lėšos susideda iš iki COVID-19 pandemijos sukeltos krizės suplanuotų progresyvių investicijų, kurios yra labiau koncentruojamos ir tęsiamos (4,1 mlrd. eurų), ir naujų iniciatyvų, kurios bendrame plane sudaro 1,73 mlrd. eurų (29 procentai visų plane numatytų lėšų).

Šiame plane numatytų investicijų struktūra pagal investicijų kryptis pavaizduota 1 paveiksle. Investicijos pasiskirsto taip: 40 procentų skirti skaitmeninei ekonomikai ir verslui, inovacijoms ir moksliniams tyrimams – atitinkamai 23 procentai ir 17 procentų, ekonominei infrastruktūrai – 33 procentai, energetikos ir klimato kaitos investicijoms – 14 procentų, investicijoms į žmogiškąjį kapitalą – 13 procentų.

1 pav. Plano investicijų struktūra pagal investicijų kryptis, mln. eurų ir proc.*

2 pav. Plano investicijų struktūra pagal investavimo sritis, mln. eurų ir proc.**

Visas šio plano investicijas galima suskirstyti į produktyviasias investicijas, investicijas į bazinę infrastruktūrą ir žmogiškąjį kapitalą (2 pav.) Produktyviosioms investicijoms priskirtinos skaitmeninės ekonomikos ir verslo bei inovacijų ir mokslinių tyrimų prioritetinių sričių investicijos, o ekonominės infrastruktūros ir klimato kaitos bei energetikos investicijos priskirtinos bazinei infrastruktūrai. Investicijos turės reikšmingą poveikį užimtumui ir darbo užmokesčio augimui trumpuoju ir ilguoju laikotarpiais. Švietimo sistemos galimybės per trumpą laikotarpį pasiūlyti rinkos poreikius atitinkančias mokymo ar studijų programas, diegti inovacijas į ugdymo procesą, taip pat didinti STEAM sričių specialistų skaičių, subalansuoti

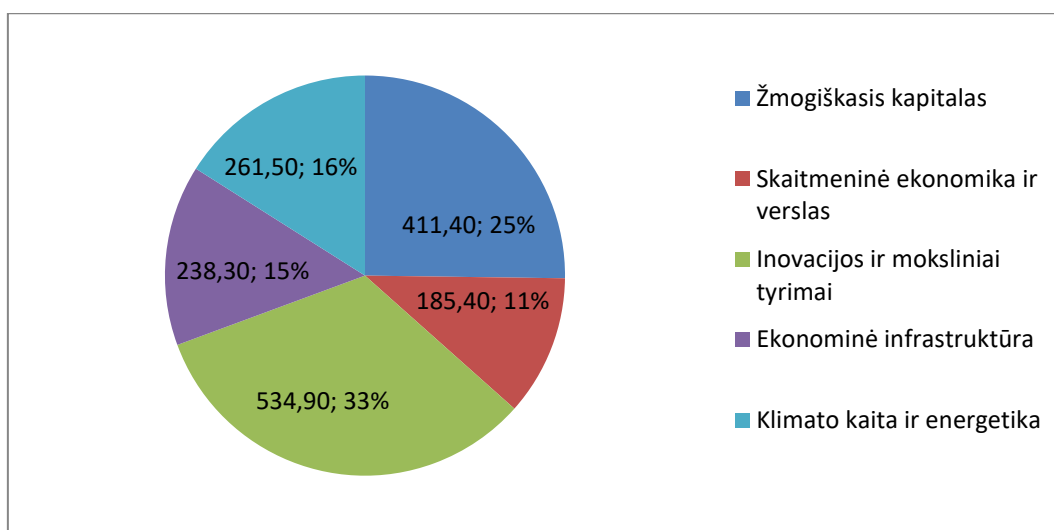
²³ Parengta pagal Ateities ekonomikos DNR plano poveikio analizę, STRATA, 2020.

specialistų rengimą regionuose, taip pat užimtumo sistemų pritaikymas operatyviam asmenų perkvalifikavimui ir įsiliejimui į darbo rinką, skaitmeninimo iniciatyvos, inovacijų versle diegimas keis darbo jėgos struktūrą, skatins kurti naujas darbo vietas vidutinės ir aukštos pridėtinės vertės sektoriuose.

Ilgalaikis plano investicijų (5,84 mlrd. eurų) poveikis ekonomikai. Investicijų poveikis įvertintas taikant antrinių šaltinių analizės metodą ir papildant jį ekspertine analize. Atsižvelgus į tai, kad šio plano investicijų struktūra pagal investavimo sritis yra panaši į 2014–2020 metų ES investicijų veiksmų programos (VP) intervencijų paketo struktūrą (*plano investicijų struktūroje, palyginti su VP investicijų struktūra, netgi didesnę dalį sudaro produktyviosios investicijos*), ir į tai, kad investicijų paketas savo apimtimi beveik lygus VP, galima laikyti, kad vidutiniu (10 metų) laikotarpiu investicijų efektyvumo koeficientas yra 1,88²⁴, t. y. **vienas pagal šį planą investuotas euras atneš 1,88 euro grąžą ir generuos 10 mlrd. eurų vertės BVP nominaliąja išraiška.** Kadangi šio plano investicijos labiau orientuotos į produktyviasias investicijas ir dėl antrinių sukuriamų efektų, kurie šalies ekonomikoje pasireiškia pavėluotai, tikėtina, kad **ilguoju laikotarpiu (iki 2040 metų) suminis plano efektas bus iš viso apie 14 mlrd. eurų** (taikant ilgalaikį investicijų efektyvumo koeficientą 2,4)²⁵.

Naujų plano investicijų (1,73 mlrd. eurų) tinkamumas bei poveikis.

3 pav. Naujų plano investicijų*** struktūra pagal investicijų kryptis
sritis, mln. eurų ir proc.

Naujų šio plano investicijų struktūroje produktyviosios investicijos ir investicijos į žmogiškąjį kapitalą sudaro 69 procentus (atitinkamai 44 ir 25 procentus), o ekonominės infrastruktūros bei klimato kaitos ir energetikos sritims (t. y. bazinei infrastruktūrai) skiriamas 31 procentas numatytų lėšų. Atsižvelgiant į poveikio vertinimuose nustatytus investicijų efektyvumo koeficientus²⁶ ir į naujų šio plano investicijų struktūrą (pritaikius svorius), apskaičiuotas naujų plano investicijų efektyvumo koeficientas – **2,2**. Galima prognozuoti, kad **vienas pagal šio plano naujas papildomas priemonės investuotas euras iki 2030 metų duos 2,2 euro grąžą arba naujos priemonės bendrai sukurs apie 3,8 mlrd. eurų vertės BVP.**

²⁴ 2014–2020 m. ES fondų investicijų poveikio Lietuvos ūkiui ir plėtros prioritetų 2021–2027 m. vertinimas, 2017 m.

²⁵ Žr. 24 nuorodą.

²⁶ Ekonomikos skatinimo ir koronaviruso (COVID-19) plitimo sukeltų pasekmių mažinimo priemonių plano 4 tikslo „Skatinti ekonomiką“ prielaidų analizė: investicijų į ūkio ekonominio efektyvumo koeficientai, Finansų ministerija, 2020 m.

Naujos intervencijos suplanuotos atsižvelgiant į šio plano I skyriuje minimus globalios ekonomikos pokyčius, kurie sukuria galimybes Lietuvos ekonomikos pokyčiams ir augimui (2 lentelė). Investicijų kryptių poveikio užimtumui, tiesioginėms užsienio investicijoms (TUI) ir eksportui vertinimas apibendrintas šio plano 3 priede.

2 lentelė. Plano investicijų kryptių atitiktis globalios ekonomikos pokyčiams

PASAULINĖS TENDENCIJOS	ŽI	SEV	IMT	EI	KKE
Verslo siekis mažinti tiekimo grandinių riziką jas trumpinant, diversifikuojant			X	X	
ES siekis susigrąžinti strategiškai svarbią gyvybės mokslų pramonę			X	X	
Auganti medicinos sprendimų paklausa			X		
Augantis nedarbas – ir grėsmė, ir galimybė	X	X			
Maisto tiekimo grandinių perorientavimas arčiau galutinių vartotojų			X		X
Greitesnis perėjimas prie skaitmeninės ekonomikos	X	X	X		
ES prioritetas – spartinti perėjimą prie klimatui draugiškos ekonomikos		X			X

V SKYRIUS PLANO ĮGYVENDINIMO STEBĖSENA

Siekiant užtikrinti tvarią ekonomikos plėtrą Lietuvoje, būtina šiame plane nurodytų investicijų panaudojimo stebėseną, nuolat kintančios ekonomikos situacijos vertinimas ir prireikus investicijų apimties ir srautų reguliavimas.

Planuojama atlikti dviejų lygių stebėseną – bendroji ir specialioji.

Atlikdama bendrąją stebėseną Finansų ministerija iki kiekvieno mėnesio 10 dienos Lietuvos Respublikos Vyriausybei teiks informaciją apie šio plano investicijų kryptių įgyvendinimą ir įgyvendinimo spartinimo siūlymus.

Specialiąją stebėseną atliks Lietuvos Respublikos Vyriausybės sudaryta darbo grupė. Dėl savo svarbos šalies ūkiui ar dėl specialios priežiūros poreikio bus atrinkti veiksmai/projektai/priemonės, apie kurių įgyvendinimo pažangą ministerijos informaciją Lietuvos Respublikos Vyriausybės sudarytai darbo grupei teiks kas savaitę.

INVESTICIJŲ SRITIS	INVESTICIJŲ SUBSRITIS	ATSAKINGA MINISTERIJA	VEIKSMAS	BENDRAS LĖŠŲ POREIKIS, mln eurų	2020-2021 M. INVESTICIJOS, mln. eurų
IŠ VISO PAGAL SRITIS				1.942,704	1.728,500
1	2	3	4	5,000	6,000
ŽMOGIŠKASIS KAPITALAS	Iš viso:			417,848	411,388
	1.1. Švietimo sistemos gebėjimų reaguoti į rinkos poreikius didinimas <i>Didinamos švietimo sistemos galimybės per trumpą laikotarpį pasiūlyti rinkos poreikius atitinkančias mokymo ar studijų programas, diegti inovacijas į ugdymo procesą</i>	ŠMSM	Rinkai aktualių programų parengimas, kvalifikuotų dėstytojų pritraukimas, ypač siekiant užtikrinti regionų darbo rinkos ir LEZ poreikius, skaitmeninės priemonės ir IT išteklių inovatyviems ugdymo metodams.	40,000	40,000
		ŠMSM	Švietimo inovacijos ir STEAM sričių plėtra bendrajame ugdyme, įskaitant mokytojų kaitą, kompetencijų gerinimą ir papildomo kvalifikacinio laipsnio įgijimą, skaitmeninio turinio rengimą ir skaitmeninių kompetencijų ugdymą ir STEAM atviros prieigos centrų veiklų plėtrą.	39,000	39,000
		ŠMSM	Finansinio raštingumo ir verslumo ugdymas (1-8 klasė)	6,000	6,000
		EIMIN	Praktinių moksleivių verslumo įgūdžių programų aprėpties didinimas (inovacijos, inovatyvūs verslai, skaitmeninis ir finansinis raštingumas) (9-12 klasės)	1,000	1,000
		ŠMSM	Kokybės krepšelis + mokinių pasiekimų skirtumams mažinti pagal atnaujintas sąlygas.	12,000	12,000
		ŠMSM	Socialinių inovacijų švietime plėtra	20,000	20,000
		ŠMSM	Nacionalinių pedagogų rengimo centrų skaitmeninių priemonių ir išteklių atnaujinimas	8,000	8,000
		ŠMSM	Jungtinių Europos universitetų iniciatyvų įgyvendinimas	10,000	10,000
		ŠMSM	Studijų nebaigimo prevencijos priemonių diegimas aukštosiose mokyklose (IRT srityje)	2,000	2,000
		KM (bendradarbiaujant su ŠMSM)	Kultūrinės edukacijos administravimo platformos ir kultūros edukatorių tinklo sukūrimas siekiant užtikrinti kokybišką ir įvairialypį kultūros ugdymą bei nuoseklų koordinavimą	3,000	2,500
		SAM	Lietuvos sveikatos priežiūros specialistų kompetencijų platforma	1,268	1,268
		SAM	Inovatyvių studijų programų, įskaitant skaitmeninės sveikatos modulius, širdies ir kraujagyslių ligų (ŠKL) specialistams sukūrimas ir šių specialistų perkvalifikavimas	1,180	0,420
	1.2. STEAM specialistų skaičiaus didinimas <i>Didinamas STEAM sričių specialistų skaičius, prioritetą teikiant inžinerinės pramonės ir informacinių technologijų</i>	ŠMSM	AM neformaliojo mokymo programos, specialią įrangą AM ir profesinio mokymo mokykloms rengti STEAM specialistus ir pedagogus	15,000	15,000
		ŠMSM	Tikslinės stipendijos STEAM, didžiausią dėmesį skiriant IT ir edukologijos specialybių studentams	10,000	10,000
	1.3. Regioninio balanso išlaikymas <i>Inžinerinės pramonės specialistų rengimo</i>	ŠMSM (bendradarbiaujant su SADM)	Skatinti mokinių, bedarbių, dirbančių ir norinčių įgyti kvalifikaciją ar persikvalifikuoti profesinį mokymą pameistrystės forma	48,300	48,300

	visuose regionų centruose užtikrinimas	ŠMSM (bendradarbiaujant su SADM)	Regioninių karjeros centrų steigimas Lietuvoje, užtikrinant profesinį orientavimą nuo pirmos klasės	2,000	2,000
		ŠMSM	Regionų analize paremtas profesinių mokyklų aprūpinimas praktinio mokymo įranga, skirta Pramonė 4.0 ir skaitmeninei ekonomikai ir įveiklinimas	15,000	15,000
		VRM	Regioninio planavimo kompetencijų ugdymas	0,300	0,300
	1.4. Darbo jėgos įgūdžių ir aktyvumo užtikrinimas (perkvalifikavimas) Švietimo ir užimtumo sistemų pritaikymas operatyviam piliečių perkvalifikavimui ir įsiliejimui į darbo rinką, siekiant, kad jų potencialas būtų	SADM (bendradarbiaujant su EIMIN, ŠMSM)	Kvalifikacijos ir darbo įgūdžių suteikimas ir tobulinimas, teikiant pirmenybę aukštos pridėtinės vertės kvalifikacijoms ir kompetencijoms	65,800	65,800
		EIMIN	Mokymai užsienio investuotojų darbuotojams	2,600	1,400
		EIMIN	Skaitmeninės atskirties mažinimas (skaitmeninių įgūdžių ugdymas 50+ ir vyresnio a. asmenims, valstybės tarnautojams ir kt. tikslinėms grupėms)	2,400	2,400
	1.5. ^{maksimaliai} mokslinio potencialo didinimas Pirmaujančių universitetų stiprinimas, siekiant, kad šalyje veiktų tarptautiniu mastu konkurencingi universitetai, turintys reikšmingą mokslinį potencialą	ŠMSM	Aukšto lygio tyrėjų grupių MTEP, skirti COVID-19 tyrimams ir/arba pasekmėms	10,000	10,000
		ŠMSM	Aukšto lygio tyrėjų grupių MTEP (rezervinis sąrašas)	20,000	16,000
		ŠMSM	Trumpalaikiai (reikminiai) tyrimai (sveikatos, socialinėje ir kitose srityse), analizė ir diagnostikos diegimas (suderinus su SAM), susiję su COVID-19	8,000	8,000
		ŠMSM	Horizon Europe akceleravimo programa	50,000	50,000
		ŠMSM	Mokslinio potencialo užtikrinimas, įskaitant papildomas doktorantūros vietas ir pakankamą MTEP finansavimą	25,000	25,000
	SKAITMENINĖ EKONOMIKA IR VERSLAS	Iš viso			222,362
2.1. Tradicinio verslo skaitmeninimas Investuojama į įmonių skaitmeninimą ir produktyvumo didinimą, klasterių skaitmenizavimą (pvz., dirbtinio intelekto taikymai, pramonės 4.0 plėtra)		EIMIN	Pramonės skaitmeninimas LT (investicijos į MVĮ gamybos procesų skaitmeninimą)	20,000	20,000
		EIMIN	Pramonės perorientavimas, diegiant skaitmenines technologijas ir skatinant žiedinės ekonomikos plėtrą (pvz., inovacijas maisto ir pakuočių srityse, tekstilės gaminių pakartotinį panaudojimą bei perdirbimą ir kt.), įskaitant Industry 4.0 Lab	50,500	50,500
2.2. Paskatos verslui investuoti į naujų produktų kūrimą, verslo modelių adaptaciją Priemonės, skatinančios verslo kilimą vertės grandine link galutinio vartotojo		KM	Į kūrėją orientuotos paskatos kūrybinėms kultūrinėms industrijoms (KKI) kurti žiedinės ekonomikos produktus ir paslaugas bei KKI skaitmeninimas	15,500	15,500
		EIMIN	E-VERSLO MODELIS (e-verslo modelių diegimas, persiorientuojant į procesų, produktų, paslaugų skaitmenizavimą, elektroninę prekybą ir pristatymą)	60,000	43,000
		EIMIN	Kūrybiniai čekiai COVID-19 (įmonių investicijos į kultūros ir kūrybinių produktų ir paslaugų (pvz., leidybos, įgarsinimo, vertimų, fotografavimo, filmavimo, dizaino kūrimo, komunikacijos ir pan. paslaugų pirkimai) pirkimus	7,000	4,700
2.3. Skaitmeninės industrijos rinkos dalyvių plėtra Priemonės, padedančios plėstis esamiems rinkos		EIMIN	Paslaugų sektoriaus robotikos procesų automatizavimo ir dirbtinio intelekto sprendimai	3,000	3,000
		EIMIN	Eksperto konkurencingumo ir pridėtinės vertės didinimas	9,000	9,000

2.4. Skaitmeninių paslaugų, duomenų „sandbox“ verslui plėtra <i>Elektroninės valdžios, jos paslaugų verslui skaitmenizavimas bei duomenų atvėrimas</i>	EIMIN	Realaus laiko skaitmeninių finansinių dokumentų mainų ekosistema (e-sąskaita ir EuroConnector)	2,500	2,500
	EIMIN	Skaitmeninės ekonomikos inovacijų rinkos kūrimas finansuojant inovatyvius viešuosius pirkimus GovTech sprendimams ir skatinant žaliąsias inovacijas	7,000	7,000
	EIMIN	LT.AI - lietuvių kalbos išteklių dirbtiniam intelektui kūrimas ir dirbtinio intelekto skatinimas Lietuvoje	16,885	4,000
	FM	VMI informacinių išteklių konsolidavimas, optimizavimas ir nepertraukiamo veikimo užtikrinimas	4,700	1,700
	EIMIN	Konsoliduojamų įstaigų informacinių išteklių migravimas į konsoliduotą valstybės informacinių ir ryšių technologijų infrastruktūrą	4,800	3,000
	EIMIN	Valstybės duomenų valdymo informacinės sistemos sukūrimas, integruojant esamų valstybės informacinių sistemų duomenis, realizuojant jų atvėrimą ir eksperimentavimo platformas (sandbox'us)	7,585	7,585
	EIMIN	Teismų informacinės sistemos greitaiveikos ir saugumo užtikrinimas bei teismų elektroninių paslaugų modernizavimas ir plėtra (LITEKO2), įskaitant LITEKO – PINREG integraciją	1,282	1,282
	FM	Atvirąją ekosistemą atsiskaitymams negrynaisiais pinigais ugdymo įstaigose skatinančių priemonių kūrimas	5,000	5,000
	ŽŪM	ES strategijos „Nuo ūkio iki stalo“ tikslų įgyvendinimas sukuriant Nacionalinę veterinarinių vaistų informacinę sistemą	0,650	0,650
	VRM	Efektyvus migracijos procesų valdymas (Lietuvos migracijos informacinės sistemos MIGRIS ir procesų modernizavimas)	0,560	0,560
	VRM	Analitinės finansinės žvalgybos modernizavimas pritraukiant dirbtinį intelektą didelės apimties duomenų srautams apdoroti: didelės apimties duomenų srautų apdorojimo dirbtinio intelekto pagalba platformos vystymas	0,400	0,400
	EIMIN	Žvalgybos duomenų apdorojimo, analizės ir jų kibernetinio saugumo užtikrinimas (VSD)	1,100	1,100
	EIMIN	Grėsmių kibernetinėje erdvėje identifikavimo tinklo (GKEIT) kūrimas	4,500	4,500

INOVA CIJOS IR MOKSLINIAI TYRIMAI	2.5. Skaitmeninės infrastruktūros plėtra <i>Užtikrinamas spartus Lietuvos perėjimas prie naujosios kartos ryšio technologijų (ypač 5G) ir pakankamas šalies</i>	SM	Studijų ir investicijų projektų parengimas naujosios kartos technologijų (eSIM, 5G) diegimui	0,400	0,400
	Iš viso			669,728	534,870
	3.1. Verslo inovacijų gebėjimų stiprinimas <i>Didinami įmonių inovacijų vykdymo pajėgumai (kompetencijos, įranga ir kt.) ir skatinamos verslo inovacijos</i>	EIMIN	Eksperimentas (privatiųjų įmonių MTEP)	81,000	50,000
		EIMIN	Smart FDI (investuotojų MTEP rėmimas)	20,000	19,700
		EIMIN	Smartinvest (investuotojų pritraukimo veiklos)	6,000	6,000
		EIMIN	Startuolių ekosistemos vystymas	2,000	2,000
		EIMIN	Užsienio inovatyvių verslų (startuolių) pritraukimas "Softlanding"	1,000	0,450
		EIMIN	Bendradarbiystės centrų „Spiečių“ plėtra ir tikslinių verslo kompetencijų ugdymas	3,650	3,650
		EIMIN	International House koordinuotos paslaugos užsienio piliečiams vieno langelio principu	0,780	0,200
		EIMIN	Trumpo laikotarpio naujų inovacinių veiklų palaikymui (skatinti įmones diegti inovatyvius produktus, kuriančius didesnę pridėtinę vertę lyginant su tradiciniais)	1,200	1,200
		EIMIN	COVID-19 produktai LT (kovai su pandemijomis reikalingų produktų gamyba ir sertifikavimas: vaistiniai preparatai, medicinos įranga ir produktai, dezinfektantai ir pan.)	31,000	21,700
		EIMIN	COVID-19 MTEP tyrimai (su COVID-19 susijusių mokslinių tyrimų finansavimas)	30,000	25,600
		EIMIN	„Pažangios ekonomikos startuolis“ (naujų verslo idėjų vystymo bei įgyvendinimo skatinimas teikiant finansavimo ir (ar) su juo susijusias paslaugas startuoliams)	20,000	20,000
		ŽŪM	Parama investicijoms į maisto produktų gamybos plėtrą kaime	2,610	2,610
		ŽŪM	Žemės ir maisto ūkio sektoriaus atsparumo didinimas krizių atveju	9,000	9,000
		ŽŪM	Nacionalinio maisto ir veterinarijos rizikos vertinimo instituto techninių gebėjimų stiprinimas	2,110	2,110
	ŽŪM	Gyvulininkystės ir pienininkystės mokslinių tyrimų bazės stiprinimas ir pritaikymas inovacijų kūrimui, diegimui ir plėtrai	1,500	1,500	
	EIMIN	Žaliųjų inovacijų skatinimas, finansuojant įmonių žaliųjų inovacijų kūrimo ir diegimo projektus naudojant subsidijas (žalieji inočekiai) ir ko-investicinių fondų	10,000	10,000	
	3.2. Kompetencijos centrų inovacijoms vystyti sukūrimas <i>Žmogiškųjų kompetencijų vystymas, laboratorijų įsigijimas, klasterių vystymas, pastatų adaptavimas, formuojant esminius sumanios specializacijos vystymo centrus</i>	ŠMSM	Gyvybės mokslų inkubatoriaus įkūrimas, VU	6,000	6,000
		ŠMSM	BIO technologijų verslo inkubatoriaus plėtra	5,900	0,900
		ŠMSM	Mokslo ir studijų institucijų įranga ir jos įveiklinimas ekonomikai svarbiose srityse: gyvybės mokslai ; IRT ; Pramonė 4.0; Pramonė 5.0 ; FinTech	25,000	25,000
SAM		Farmacinių produktų inovacijų ir vystymo centro sukūrimas	3,700	3,700	
ŠMSM		Biomedicininės inžinerijos inovacijų ir kompetencijos centras nuotolinėms sveikatos stebėsenos technologijoms kurti	4,700	4,700	

	ŠMSM	VU Branduolių ir elementariųjų dalelių fizikos centro infrastruktūros gerinimas ir mokslo potencialo stiprinimas	1,740	1,740
	ŠMSM	Išmaniųjų energetikos sistemų MTEPI infrastruktūros sukūrimas	11,832	8,000
	ŠMSM	Tvarių žaliosios bioekonomikos inovacijų kūrimo ir vertinimo infrastruktūra	7,100	7,100
3.3. Mokslo ir verslo bendradarbiavimo didinimas <i>Skatinamas aukštojo mokslo institucijų ir įmonių bendradarbiavimas vykdant bendrus tyrimus ir komercializuojant sprendimus</i>	EIMIN	Biotechnologijos srities pramonės plėtra Lietuvoje	12,000	10,000
	ŠMSM	Antrenerystės diegimas mokslo ir studijų institucijose (paskatos ir priemonės, transformuojant žinias į aukštos pridėtinės vertės produktus)	10,000	10,000
	ŠMSM	MTEP komercinimas (jaunos inovacinės įmonės, spin-off), ir mokslo-verslo projektai per tarpvalstybinį tinklą	6,000	6,000
	ŠMSM	Bendri mokslo verslo projektai technologinei plėtrai	12,000	9,500
	KAM	Gynybos technologijų rizikos kapitalo fondas (mokėjimai fondo valdytojui)	15,000	15,000
	ŠMSM	Eksperimentinės / bandomosios gamybos centras su inkubavimo paslaugomis	14,000	14,000
	ŠMSM	Fotonikos ir inovatyvios gamybos technologijų inkubatoriui	13,600	13,600
	ŠMSM	Saulėtekio aukštųjų technologijų verslo vystymo ir plėtros inkubatorius	10,200	10,200
	ŠMSM	Gyvybės mokslų technologijų inovacijų kūrimo, prototipavimo bei gyvybės mokslų pramonės specialistų rengimo instrumentinės infrastruktūros sukūrimas	4,000	4,000
	EIMIN	Europos kosmoso agentūros inkubatoriaus Lietuvoje steigimas ir veiklos įgyvendinimas	7,260	1,800
3.4. Inovacijų, įskaitant sveikatos, infrastruktūros vystymas <i>Vystomi inovacijoms skirtos teritorijos, sklypai ir pastatai, susijusi infrastruktūra</i>	ŠMSM	MTEP infrastruktūros ES lėšomis finansuojamų projektų papildomas finansavimas	12,300	12,300
	SAM	Pažangiųjų klinikinių tyrimų centro sukūrimas	6,000	6,000
	SAM	Geros gamybos praktikos (GGP) reikalavimus atitinkančios infrastruktūros, kuri skirta strateginės reikšmės pradinės medžiagos rinkimui ir ruošimui kraujo, pažangios terapijos (atitinkamai, KV, PTV) preparatams bei reagentams gaminti bei juos validuoti, sukūrimas Santaros klinikose	9,000	4,000
	SAM	Kauno klinikų sveikatos analitikos, inovatyvių valdymo sprendimų ir nuotolinės stebėsenos centro sukūrimas	8,800	8,800
	SAM	Integralios Santa radiologijos, branduolinės medicinos, radioterapijos ir chirurgijos informacinės vaizdinimo sistemos sukūrimas su intervencinės kardiologijos sistemos bei minimaliai invazinių chirurginių metodų plėtra	11,900	11,900
	SAM	Regioninė inovatyvių ambulatorinių paslaugų klasterizacija širdies-kraujagyslių ligomis sergantiems pacientams Rytų ir pietryčių Lietuvoje (I etapas)	15,600	6,573
	SAM	Ląstelių terapijos centro infrastruktūra	4,150	4,150

SAM	Inovatyvių kompleksinių sprendimų onkologinių ligų diagnostikoje ir gydyme vystymas (NVI)	6,700	6,700		
SAM	Inovatyvios logoterapinės priemonės bei išmaniojo asistento kūrimas ir taikymas reabilitacijoje	1,450	1,450		
SAM	Kauno klinikų individualizuotos (precizinės) medicinos centras – asmens sveikatos duomenų holomikos platforma	9,000	9,000		
SAM	Pažangiųjų imuninio atsako mokslinių tyrimų centras	8,000	8,000		
SAM	Išmaniosios sveikatos GMP	24,395	24,395		
SAM	Inovatyvių skaitmeninių sprendimų, skirtų sveikatos duomenų kaupimui ir valdymui, diegimas ir pritaikymas integruotai ir nuotolinei veiklai (skaitmeninė sveikata)	4,910	4,910		
SAM	Infekcinių ligų klasteris (Vilniaus ir Kauno centrai)	46,641	16,332		
SAM	Sveikatos priežiūros kokybės ir prieinamumo gerinimas tikslinėms gyventojų grupėms įgyvendinant inovatyvius ir efektyvius sveikatos priežiūros modelius	8,000	8,000		
SAM	Hibridinės operacinės, skirtos širdies ir krūtinės operacijoms, įrengimas VULSK	5,500	5,500		
SAM (bendradarbiaujant su EIMIN)	Dirbtinio intelekto platformos sukūrimas VULSK	5,800	3,300		
ŠMSM	Eksperimentinių gyvūnų ir ikiklinikinių mokslinių tyrimų infrastruktūra (transliacinės medicinos infrastruktūra)	14,500	14,500		
ŠMSM	VU Matematikos ir informatikos fakulteto statyba	30,200	19,600		
ŠMSM	VU Chemijos fakulteto statyba	29,000	21,800		
ŠMSM	LSMU Neuromokslų psichofiziologinių tyrimų centras	4,000	3,500		
ŠMSM	LSMU Odontologijos mokslo ir studijų bazės infrastruktūra	12,000	7,200		
Iš viso		238,330	238,330		
EKONOMINĖ INFRASTRUKTŪRA	4.1. Susisiekimo su tikslinėmis šalimis gerinimas <i>Investuojama į šalies susisiekimo su tikslinėmis šalimis gerinimą, ypatingą dėmesį skiriant šalies pasiekiamumui oru</i>	SM	Investuojama į šalies susisiekimo su tikslinėmis šalimis gerinimą, ypatingą dėmesį skiriant šalies pasiekiamumui oru (esamų skrydžių kryptių atkūrimas, naujų pritraukimas ir vystymas) ir vykdant rinkodaros priemones tikslinėms kryptims skatinti.	38,000	38,000
		FM	Lietuvos dalyvavimas tarptautiniame Trijų Jūrų Fonde A klasės akcininko teisėmis	20,000	20,000
	4.2. Investicijų pritraukimo infrastruktūros plėtra <i>Investuojama į verslo poreikius atitinkančių teritorijų, sklypų ir nastatų vystymą</i>	VRM/SM	Teritorijų vystymas ir verslui palankios aplinkos gerinimas regionuose	25,000	25,000
		EIMIN	Laisvųjų ekonominių zonų (LEZ), pramonės parkų ir kitose pramoninėse teritorijose esančių sklypų išvystymas (infrastruktūra, įskaitant vandens tiekimo ir nuotekų valymo infrastruktūrą)	77,580	77,580

		SM	MRO (orlaivių aptarnavimo) veiklos plėtra Kauno oro uoste - parkavimo peronas MRO industrijai	3,200	3,200
	4.3. Verslui aktualios infrastruktūros šalies viduje gerinimas Investuojama į verslui aktualią infrastruktūrą šalies viduje (pvz., keliai, vedantys į teritorijas, kuriose kuriamos darbo vietos).	SM	Vidaus vandens kelių ir krantinių infrastruktūra	1,250	1,250
		SM	Geležinkelių transporto aplinkos apsaugos, eismo saugos priemonių ir intelektinių transporto sistemų diegimas	13,300	13,300
		EIMIN	Turizmo sektoriaus transformacija	50,000	50,000
		ŽŪM	Reguliuojamasis drenažas: melioracijos infrastruktūros rekonstravimas ir išmaniosios melioracijos pritaikymas sausringiems periodams (dotacijos valstybės ir privačių sklypų savininkams)	10,000	10,000
KLIMATO KAITA IR	Iš viso			394,436	261,500
ENERGETIKA		FM			
Lėšos FM programoje ES projektams					95,035
Plano administravimas					2,000

DETALŪS METADUOMENYS

Dokumento sudarytojas (-ai)	Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarija 188604574, Vilniaus m. sav., Vilniaus m., Gedimino pr. 11
Dokumento pavadinimas (antraštė)	2020-10-14 LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS PASITARIMO PROTOKOLAS
Dokumento registracijos data ir numeris	2020-10-16 Nr. 45
Dokumento gavimo data ir dokumento gavimo registracijos numeris	–
Dokumento specifikacijos identifikavimo žymuo	ADOC-V1.0
Parašo paskirtis	Vizavimas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	Rasa Kunčinienė, patarėja, Vyriausybės posėdžių organizavimo skyrius
Sertifikatas išduotas	RASA KUNČINIENĖ, Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarija LT
Parašo sukūrimo data ir laikas	2020-10-21 16:13:12 (GMT+03:00)
Parašo formatas	XAdES-EPES
Laiko žymoje nurodytas laikas	–
Informacija apie sertifikavimo paslaugų teikėją	ADIC CA-A, Asmens dokumentu israsymo centras prie LR VRM LT
Sertifikato galiojimo laikas	2019-01-25 11:24:35 – 2022-01-24 11:24:35
Parašo paskirtis	Vizavimas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	Lukas Savickas, Vyriausybės kanclerio pirmasis pavaduotojas, Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarija
Sertifikatas išduotas	LUKAS SAVICKAS, Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarija LT
Parašo sukūrimo data ir laikas	2020-10-21 13:29:01 (GMTZ)
Parašo formatas	XAdES-EPES
Laiko žymoje nurodytas laikas	–
Informacija apie sertifikavimo paslaugų teikėją	ADIC CA-A, Asmens dokumentu israsymo centras prie LR VRM LT
Sertifikato galiojimo laikas	2020-04-20 09:45:02 – 2023-04-20 09:45:02
Parašo paskirtis	Pasirašymas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	Saulius Skvernelis, Ministras Pirmininkas, Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarija
Sertifikatas išduotas	SAULIUS SKVERNELIS, Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarija LT
Parašo sukūrimo data ir laikas	2020-10-21 13:31:05 (GMTZ)
Parašo formatas	XAdES-EPES
Laiko žymoje nurodytas laikas	–
Informacija apie sertifikavimo paslaugų teikėją	ADIC CA-B, Asmens dokumentu israsymo centras prie LR VRM LT
Sertifikato galiojimo laikas	2019-04-05 10:33:41 – 2022-04-04 10:33:41
Parašo paskirtis	Registravimas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	Milda Guilbinienė, Patarėja, Dokumentų valdymo skyrius
Sertifikatas išduotas	MILDA, GULBINIENĖ LT
Parašo sukūrimo data ir laikas	2020-10-21 15:28:26 (GMTZ)
Parašo formatas	XAdES-EPES
Laiko žymoje nurodytas laikas	–
Informacija apie sertifikavimo paslaugų teikėją	EID-SK 2016, AS Sertifitseerimiskeskus EE
Sertifikato galiojimo laikas	2018-06-08 11:21:47 – 2023-06-07 23:59:59
Informacija apie būdus, naudotus metaduomenų vientisumui užtikrinti	–
Pagrindinio dokumento priedų skaičius	2

DETALŪS METADUOMENYS

Pagrindinio dokumento pridedamų dokumentų skaičius	–
Priedamo dokumento sudarytojas (-ai)	–
Priedamo dokumento pavadinimas (antraštė)	–
Priedamo dokumento registracijos data ir numeris	–
Programinės įrangos, kuria naudojantis sudarytas elektroninis dokumentas, pavadinimas	Dokumentų informacijos ir veiklos procesų valdymo informacinė sistema DIVIS, versija 3.5.34
Informacija apie elektroninio dokumento ir elektroninio (-ių) parašo (-ų) tikrinimą (tikrinimo data)	Atitinka specifikacijos keliamus reikalavimus. Visi dokumente esantys elektroniniai parašai galioja (2020-10-21 18:31:30)
Paieškos nuoroda	–
Papildomi metaduomenys	Nuorašą suformavo 2020-10-21 18:31:31 Dokumentų informacijos ir veiklos procesų valdymo informacinė sistema DIVIS